

رقابت و انحصار

روابط بین سرمایه داران، آنان که کارگران را استثمار می کنند، از طریق رقابت تعیین می گردد که در دراز مدت مایه پیشرفت نظام سرمایه داری است. بنگاه های سرمایه داری بزرگ، در مقایسه با بنگاه های کوچک تر، از مزایای تکنیکی، مالی، سازمانی، اقتصادی و سیاسی، بهره می برند. هر چه سرمایه بیشتر باشد، تعداد بیشتری از کارگران را می توان استثمار کرد و آن در مسابقه به نوبه خود و به طور اجتناب ناپذیری منجر به پیروزی می شود. این است اساس تغییر ناپذیر روند تراکم و تمرکز سرمایه.

رقابت در عین حال که محرکی در پیشرفت و توسعه تکنیک می باشد، اما تدریجاً نه تنها باعث تحلیل رفتن لایه های میانی که باعث از بین رفتن خود نیز می گردد و از میان لاشه ها و نیمه لاشه های سرمایه داران کوچک و متوسط، عده معدودی خداوندگاران سرمایه که مرتباً تعدادشان کمتر و قدرتشان بیشتر می شود، بیرون می آیند. بنابر این، از درون یک رقابت "صادقانه"، "دمکراتیک" و "مترقی"، انحصاری "مضر"، "انگلی" و "ارتجاعی"، می روید که منسوخ نشدنی است. دوران اهتراز آن از دهه ی ۸۰ (دهه ۱۸۸۰ مترجم) قرن گذشته آغاز گردید، و در آغاز قرن حاضر (قرن بیستم - مترجم) شکلی قطعی یافت. اکنون پیروزی ی انحصار، آشکارا از جانب رسمی ترین نمایندگان جامعه بورژوازی به تأیید رسیده است. دادستان سابق ایالات متحده، آقای «هومر اس کانیکز» شاکای از این است که رقابت به عنوان نفوذی مهارکننده، تدریجاً جایگزین شده و در زمینه های پهناور تنها "به عنوان یادآوری زودگذر از شرایطی که در مقطعی وجود داشت" بجا مانده است. با این وجود، در آن زمان که مارکس در روند پیش بینی خود از این بیماری، مسأله

انحصار را از گرایش‌های موروثی نظام سرمایه داری استنتاج کرد، دنیای بورژوازی رقابت را به عنوان یک قانون ابدی طبیعت می‌دید.

حذف رقابت به وسیله انحصار، آغاز فروپاشی جامعه سرمایه داری را رقم می‌زند رقابت انگیزه اصلی خلاقیت در نظام سرمایه داری و توجیح تاریخی از طرف سرمایه دار بوده است. به همین ترتیب هم حذف رقابت، آغاز تبدیل سهام داران به انگل‌های اجتماعی می‌باشد. رقابت باید از آزادی‌هایی بهره جوید، مانند فضای آزاد، رژیم دموکراسی، تجارت بین‌المللی، انحصار، حتی المقدور به یک حکومت مقتدر، موانع گمرکی، "منابع خود" برای تهیه مواد خام و عرصه‌ی بازاریابی (مستعمرات) نیاز دارد. و بالاخره فاشیزم آخرین حرف در زمان تلاشی سرمایه انحصاری است.

تروتسکی

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: BM IWSN, London WC1N ۳XX, UK

ایمیل: yasharazarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۴